

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVII. évfolyam 161. szám — 1940 július 18 csütörtök — Ára: 12 fillér

Anglia feláldozta távolkeleti helyzetét és ideiglenesen megegyezett Japánnal

Japán csapatok egésznap bombázás után bevették Csen-hai erődjait. — Egy angol hajót is feltartóztattak. — Új rend-kormányja alakul Japánban

Az Angol Bank aranykészletét Amerikába szállították. — Német légitámadás folytán elsüllyedt a 13.000 tonnás Van Dyck angol hadihajó

Anglia nem tartja továbbra kötelezőnek a Romániának adott szavatosságot

Magyarország és Erdély egyesülése a békecélok pozitív részévé vált — jelenti a koppenhágai „Politiken“

Franco követeli Gibraltárt

Most a Távolkelet kerül az érdeklődés előterébe. Minden jel arra mutat, hogy a japán kormányválság messzemenő politikai jelentőséggel bír. A mFKádó tegnap kihallgatáson fogadta Hata hadügyminisztert; nyilvánvaló tehát, hogy japán hadsereg magatartását a legnagyobb figyelemmel kíséri.

A Messaggero Newyorkon át érkezett jelentése szerint egy sanghaji japán személyiség kijelentette, hogy a japán hadsereg és haditengerészet kívánságai a következők: 1. a kínai nemzetközi engedményes területek elfoglalása; 2. Hongkong ostromzár alá vétele, esetleg elfoglalása; 3. Francia-Indokína elfoglalása; 4. behatolás a holland-keletindiai gyarmatokra, tekintettel az Amerikával való bizonyalmak eshetőségére; 5. szoros együttműködés Olaszországgal és Németországgal.

A japán sajtó is szakított eddigi hallgatásával és már nyíltan megírja, mi okozta a kormányválságot. Az Asahi és a Nisi-Nisi szerint a hadsereg elégedetlen volt a külügyminiszternek a tengelyhatalmakkal szemben elfoglalt magatartásával és nézeteltérések merültek fel Japánnal Angliához és az Egyesült Államokhoz való viszony, tekintetében is. A lapok leszögezik, hogy a japán közvélemény azt kívánja: az új kormány a tengelyhatalmakkal folytasson szoros együttműködést.

Kido márki főpecsétör — a Német TI jelentése szerint — javasolni fogja a császárnak, hogy Konoye herceget bizza meg a kormányalakítással. Mint ismeretes, a herceg magára vállalta a japán egységes párt megalakítását, Konoye herceg esélyei tehát nagyok; a Nisi-Nisi szerint azonban a hadseregnek előbb „bizonyos feltételeket“ kellene elfogadni, mert Konoye csak így vállalja a kormányalakítást.

A japán politikai világ előkelő tényezői: így Vakatszuki báró, Hajazi tábornok, Okada tengeri és Hirota volt miniszterelnök már kifejezésre juttatták bizalmu-

kat Konoye iránt.

Hullnak, az USA külügyminiszterének azon bejelentése, hogy a washingtoni kormány ellenzi az angolok engedékenységet Japánnal szemben a Burmán át vezető út elzárása tekintetében, Londonban máris érezteti hatását.

A New York Times szerint Amerika jogos érdekei megkövetelik a nyitott kaput Kínában s Angliának ellenállást kellene tanúsítani Japánnal szemben.

A japán külügyminisztérium sajtótájékoztatója a Reuter-iroda munkatársának az alábbi kijelentést tette:

— A Burmán át vezető szállítási útra vonatkozó tárgyalások lényegükben veve már befejeződtek. A japán kormány most már csak azt a választ várja, amelyet a brit kormány a részletkérdések tekintetében Craigie nagykövethöz juttat el.

MEGEGYEZÉS AZ ANGOL—JAPÁN TÁRGYALÁSOKON

Tokiói hivatalos jelentés szerint megegyezés jött létre a Honkongon és Burmán át Csangkaiseknek történő fegyverszállítás megtiltása érdekében folytatott angol—japán tárgyalásokon. A jelentés megállapítja, hogy már 1939 januárja óta tilos volt a fegyver- és löszerszállítás Honkongon keresztül. A brit kormány július 18-tól kezdve 3 hónapra megtiltotta, hogy Burmán át fegyvereket, löszert, kőolajat, tehergépkocsit és vasút építésére szolgáló anyagot szállítsanak. A honkongi és langooni japán konzulátusi hatóságok érintkezést tartanak majd fenn a brit hatóságokkal, hogy ellenőrizzék a rendelkezés végrehajtását. Politikai körökben közvetítő megoldásnak minősítik a megegyezést.

CSANGKAISEK NYILATKOZATA

Csunkingból jelenti a Német TI, hogy Csangkaisek tábornagy nyilatkozott a burmai útvonalról folytatott angol—japán tárgyalásokról, valamint a japán és a kínai békekötésnek a kérdéséről és ezzel kau-

esolatosan körvonalozta saját álláspontját.

— Anglia magatartása — mondotta Csangkaisek — gyakorlatban Japán támogatását jelenti Nagy-britannia ezáltal nemcsak Kínával semmisíti meg a barátságot, hanem saját távolkeleti helyzetét is feláldozza, Anglia azt reméli, hogy a burmai út alkalmazásával meg rövidíti a távolkeleti háborút, pedig ennek ellenkezőjét éri el, Kína mindaddig harcol, amíg el nem éri célját: felségjogainak gyakorlását és területeinek sértetlenségét.

A JAPAN FLOTTA

megkezdte a kínai parti erődök bombázását, Csen-Hai kínai erődöt már el is foglalták. A japán hadihajók átkutatnak minden idegen hajót, egy angol hajót fel is tartóztattak. Japán célja az angol és amerikai kiváltságok megszüntetése. Hírek terjedtek el arról, hogy az amerikai flotta is kifutott a Csendes-óceánra. Mindezekből kifolyólag Távol-Keleten még nagyfontosságú események játszódhatnak le.

A HADIHELYZET

most Afrikában tüntet fel mozgalmas eseményeket. Az olasz haderő jelentős sikereket ért el Kelet-Afrikában. Kurmuk vidékén újabb előhaladást tettek az olasz bennszülött osztagok. Kenyában pedig az olasz haderők Mojala egész vidékét elfoglalták. Ezzel szemben az angolok támadása Capusoi olasz állások ellen meghiusult, bár az előbbi helyen az angolok 50 harcocsit vetettek harcba.

A német légihaderők a kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt mérsékelt tevékenységet fejtettek ki. Mindamellett ezúttal is támadtak kikötői berendezéseket és hajókat, sőt most történt meg először, hogy csapatbort is támadták.

A BRIT SZIGETORSZÁG

a nagy német támadás várásának izgalmai között él. A helyzetre jellemző, hogy az angol bank 52 millió dollár aranykészletét Amerikába szállították.

SULYOS VESZTESÉG

érte az angol flottát. Az angol tengernagyi hivatal jelenti, hogy a 13.000 tonnás Van Dyck hadihajó a norvég partok közelében, német légitámadás következtében elsüllyedt. A támadás még 10-én történt, a német hadijelentés még nem is emlékezett meg róla, nyilván megvárta, hogy az angolok jelentik előbb érzékeny veszteségüket. A Van Dyck katasztrófája azt mutatja, hogy a legnagyobb hadihajók sem tudnak eredményesen védekezni légitámadás ellen.

MAGYARORSZÁG HELYZETÉRŐL

érdekes külföldi sajtóvélemények jelentek meg. A koppenhágai „Politiken“ római jelentést közöl mely szerint Magyarországnak és Erdélynek olasz és német rokonszenvvel kísért egyesülése a törökveszből valóssággá, a békecélok pozitív részévé vált.

A „Stockholms Tidningen“ keddi számának vezércikke rámutat arra, hogy Magyarországot feltűnő szívéllyességgel kezelik. Ez annak a következménye, hogy Magyarország helyzeténél fogva természetesen vonzalmat mutatott Németország irányában és Magyarországnak a Duna-medencében kulcs helyzete van.

A lap hangsúlyozza, hogy a multban Magyarország sohasem tapasztalt különösebb jóindulatot a nyugati hatalmak részéről. Magyarországnak, mint gabonatermő államnak jelentős helyzete lesz a tengelyhatalmak új gazdasági rendszerében. Ezért Magyarországnak minden oka megvan azt remélni, hogy a jövőben a tengelyhatalmak oldalán jelentős szerepe lesz.

A tengelyhatalmak arra törekednek majd, hogy peremállamok koszorújával vegyék körül magukat és ezeknek az államoknak világnézeti egyirányúsága kifelé gazdasági összefüggésbe megy át. Magyarországnak megvannak a feltételei ahhoz, hogy magva legyen Délkelet-Európában az ilyen peremállamoknak.

CSÁKY KÜLÜGYMINISZTER EXPOSEJÁNAK

Élénk és rokonszenves visszhangja van a baráti államokban. A „Popolo di Roma” hangsúlyozza, a magyar külügyminiszter nyomatékosan kijelentette, hogy a magyar kormány politikája a délkelet-európai béke fenntartására irányul, ugyanakkor azonban az igazságos, tartós és termékeny béke megteremtésére törekszik. A magyar kormányban ebben a magatartásban teljes mértékben osztoznak a tengelyhatalmak. A tudósító ezután hangoztatja, hogy a magyar külügyminiszter beszédét az a törekvés hatotta át, hogy kifejezésre juttassa a magyar kormány elkövettségét és ugyanakkor békeakaratát is. Kitént Csáky István gróf külügyminiszter beszédéből az is, hogy Magyarország őszintén óhajtja a jóviszonyt a szomszédos államokkal. A beszámoló szerint Magyarország tisztában van azzal, hogy még nem minden nehézséget győzött le, de bizik benne, hogy a tengelyhatalmak segítségével sikerül ezeket a nehézségeket is legyőznie.

BELGRÁDI LAPOK CSÁKY EXPOSEJÁRÓL

A belgrádi „Politika” és „Vreme” részletesen foglalkozik Csáky István gróf keddi külügyi exposé-jával. A Politika különösen azokat

a részleteket emeli ki, amelyek a délkelet-európai béke megővéséről, a jobb jövőről és Magyarországnak a tengelyhez való viszonyáról szólnak. A Vreme a következő megjegyzéseket fűzi a beszédhez: Diplomáciai és politikai körökben a külügyminiszter beszédét teljes melegevéssel fogadták. E körökben hangsúlyozzák, hogy Magyarország a külügyminiszter beszéde révén ismét aláhúzza álláspontját, amely szerint elsősorban a délkelet-európai béke feltétel nélküli megőrzését kívánja, valamint azt, hogy minden viszály a tengelyhatalmakhoz való teljes egyetértésben békésen rendeződik. Magyarország reméli, hogy a béke óhajával senki sem helyezkedik szembe és senki sem szabotálja azt.

GÖRÖGORSZÁG UJ ORIENTÁCIÓT KERES

Erre enged következtetni athéni jelentés, mely szerint a legutolsó háborús események, de különösen az angol tengeri haderő földközi-tengeri veresége nagymértékben hozzájárult a görög közvélemény átalakulásához. Az angol legyőzhetetlenség legendája, amelyben minden görög hitt, szertefoszlott. Görögországban mindjobban ráeszmélnek arra, hogy a nemzetközi helyzetet és értékek elismert fogalmakat gyökeresen felül kell vizsgálni, nehogy Görögország is áldozatul essék a veszélyes tévedésnek.

Anglia visszavonta a román garanciát

London, július 17. (Reuter.) Butler államtitkár kijelentette az alsóházban, hogy az angol kormány

többé nem tartja magára nézve kötelezőnek a Romániának adott szavatosságot. (MTL)

Kanada hazarendelte 16 hadosztályát

Bírálják Churchill franciellenes eljárását.

Róma, július 17. (NST.) A francia flotta ellen intézett oráni támadás éles visszhangja csak most kezd teljes egészében kibontakozni — állapítja meg a Popolo di Roma. — A Kanadában lakó franciák közhangulata arra készítette a kormányt, hogy a tizenhat kanadai hadosztályt haladéktalanul hívja vissza Angliából. Ugyanakkor megtagadták az angol gyermekek korlátlan elhelyezését Amerikában. Kanada mindössze, előbbi álláspontjától eltérően húszezer gyereknek ad menedéket a háború időtar-

tamára. Ugyanakkor a délafrikai unió éles tiltakozást jelentettbe az angol kormánynál az oráni események miatt. Az indiai alkirály legutóbbi jelentésében rámutat arra, hogy a mohamedán lakosság igen rossznéven vett az angol haderők eljárását. Általában Londonban is erősen kezdik bírálni Churchill franciellenes politikáját. A legtöbb vezető politikus elítéli a miniszterelnök magatartását.

Franciaország kárpótlást követel Oránért

London, július 17. A Reuter Iroda diplomáciai levelezője jölrésztelt londoni körökből úgy értesült, hogy a francia kormány a londoni francia nagykövetség közvetítésével azt a kérést intézte a brit kormányhoz, hogy

fizessen kárpótlást azokért a károkokért, amelyek a francia hajóhadat Oránban a brit haditengerészet részéről érte. A brit kormány jelenleg tanulmányozza az ügyet.

Elsüllyedt angol hadihajó

London, július 17. (Reuter) A tengerügyi hivatal jelenté: A tengerügyi hivatal sajnálatosul közli, hogy a 13 ezer tonnás Van Dyck hadihajót június 10-

én a norvég partok közelében a nyílt tengeren légtámadás során elsüllyesztették. (MTL)

A gibraltári kikötőben teltalálatok érték az Arc Royal és Hood angol hadihajókat

Róma, július 17. Mint Lalinéből jelentik, kedden újra bombázták Gibraltárt. A Hood brit csatahajóról és az Ark Royal repülőgép-anyahajóról, amelyek nemrég súlyosan megsérülve a kikötőbe érkeztek, hatalmas füstfelhők szálltak az ég felé, amiből arra lehet következtetni, hogy további találatok érték a hajókat. Hétfőn négy-szer bombázták Gibraltárt. Lalinében sok embert megsebesítettek az angol légvédelmi ágyúk lövedékeinek szilánkjai. (MTL)

Algeciras, július 17. Bár az angolok igyekeztek eltitkolni a Baleárok mentén lefolyt tengeri ütközet veszteségeit és ezért eltávolították Gibraltár lakosságát a sebessültek és halottak partraszállításakor, két spanyol rakodómunkás mégis részt vett a partraszállításban. Elbeszélésük szerint 128 halottat és 23 sebesültet számoltak meg. Elmondották, hogy ágyuszólván valamennyi angol hadihajón láthatók az ütközetek nyomai. A Hood oldalra dőlt. (MTL)

APOLLO **Visszavonhatatlanul ma utoljára!**
 Az elmúlt filmidőny leghatalmasabb sikerét elérte magyar filmje körül bemutatásra.
FILMSZÍNHÁZ **Halálos tavasz**
 Kísérő műsor: MEGJÖTT A POSTA. Eredeti debreceni helyszíni felvételek a nagyjátékosról, a postások működéséről és a hortobágyi postáról. — Magyar Hirdető. A legújabb világesemények.
 Előadások kezdete: 8, 7 és 9 órakor
 Pénztári órák: délelőtt 11—1-ig, délután 4 órától. Telefon: 25-09.
 Vasárnap délelőtt 11 órától.

Franco Spanyolország céljairól

Madrid, július 17. (Német TL) Franco tábornoknak ünnepélyes keretek közt átnyújtották a Szent Ferdinand rend nagykeresztjének jelvényeit. Ez alkalomból Franco tábornok beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy a spanyol nemzet nagy feladata a spanyol

impérium megvalósítása. Ezért szükséges, hogy az ország egységét még jobban megerősítsék és kiemelte, hogy Spanyolország feladata a Gibraltár feletti mandátum átvétele. Spanyolország afrikai kiterjesztése nemzeti feladat.

Baudoin az új francia alkotmányról

Vichy, július 17. (Havas) Baudoin francia külügyminiszter a Journal de Geneve munkatársa előtt nyilatkozott az új francia alkotmányról. Kiemelte, hogy nem rögtönzött elhatározásról van szó, mert nem a vereség adott okot, hanem Franciaországban már húsz éve forradalom lappang. Elhatározásunkat szabadon hoztuk, mondták. A győzteseket nem másoljuk le, célunk nem az, hogy nekik tessünk, hanem olyan megoldást óhajtunk választani, amely megfelel Franciaország jellemének és legjobb hagyományainak. Azt a világot, amely 1940 május

10-ig Franciaországban fennállott, véglegesen eltemetik. Külpolitikánkat ez a rendszer szabja meg, illetve ennek megfelelő lesz. Nem felejttem el, hogy legyőztek bennünket s bizonyos intézkedéseket nem kezdeményezhetünk. De becsületünket, méltóságunkat és hiedelmünket sem vehetik el tőlünk. Ezért szakítottuk meg a diplomáciai viszonyt Angliával. A külügyminiszter ezután emlékeztetett az oráni merényletre, majd hozzátette, hogy Anglia elvágta az utolsó szálat is, amely Franciaországhoz kötötte. (MTI)

Konoye herceg alakít kormányt Japánban

Tokio, július 17. Konoye herceget a császár magához kérte és kihallgatáson fogadta. A császár megbízást adott neki az új kormány megalakítására. Konoye herceg elfogadta a megbízást és haladékosan kért az új kormány megalakítására. Konoye herceg kijelentette, hogy a végleges kormány megalakítása előtt beható megbeszélést folytat a hadügyminiszterrel, a haditengerészeti miniszterrel s külügyminiszterrel, külpolitikai

és hadsereg kérdéseiről, hogy meghatározott programot állapíthasson meg s elege kiküszöböljön minden nézeteltérést. Yonai kormánya ugyanis a hadsereg és a külügyminiszter ellentétét bukott meg. Konoye herceg a hadügyminiszterrel s a haditengerészeti miniszterrel folytatott megbeszélése után Tojo altábornagyot és Okava tengernagyot jelölte ki ideiglenes nemzetvédelmi miniszterekké.

Usonhai erődjelt elfoglalták a japánok

Tokio, július 17. (Német T. I.): Mint a japán hadijelentés közli, kedd reggel óta élénk ágyúzás folyik az előrenyomuló japán hadihajók és Csenhai kínai erőd, Kingpu egyik előőrs között. A japán ágyúzás következtében kilenc külföldi hajó elhagyta a kikötőt és kifutott a nyílt tengerre. Egy japán űrhajó átkutatta és egy brit hajó kivételével ismét útjukra bocsátotta a külföldi hajókat. A japán tengerészeti haderők kedden megszállták két szigetet, Csenhai közelében. Más japán tengeri haderők kedden támadásba kezdtek a Gukion tartomány déleleti partján fekvő Csangsu ellen. Ezenkívül japán tengerészeti haderők megszállták a negyven kilométernyire Amoytól északra levő Junginget. (MTI)

hoi körzetben feltartóztatott egy angol hajót. A japán hadihajók és a Senhai kínai erődimentény közötti ágyúzás kedd reggel óta tart. A Senhai vízekben 9 külföldi hajó tartózkodott, amikor a japán hadihajók megérkeztek. A japán hajó-örjárat ezeket a hajókat átkutatta, majd a délután folyamán egy brit hajó kivételével útnak engedte őket. — Shanghai, július 17. (Német TI) Sengkang partvidéke ellen megindított hadműveletek során a japán tengeri erők szerdán megkezdtek Csenhai területen a parti erődítmények bombázását. A Ningpu bejáratát őrző erődök védekező tüzelését a japánok hamar elhagatták. Ezután a partra szállított japán erők elfoglalták az erődöket. A védők minden erősebb ellenállás nélkül visszavonultak. (MTI)

Tokió, július 17. (Reuter.) A Domei iroda szerint egy japán hajóraj Senhai magasságában a Ming-

A román kormány belső nehézségei

Berlin, július 17. A „Frankfurter Zeitung” bukaresti levelezője hosszabb cikkben foglalkozik a román bel- és külpolitika irányával „Románia új álama” című cikkében. A bukaresti levelező megállapítja, hogy a jelenlegi kormány levonta újabb tapasztalatából a következményeket és hozzá akar idomulni a Berlin-Róma tengelyhez. Akaratának külső jelét is adta, azonban a kormány összetételében nem homogén. A vassárdai fiatal tagjaival szemben üregebb politikuskok állnak, akik azonban, bár nacionalista multtal rendelkeznek, még sem élték át a vassár-

da forradalmi multját és így nézeteltérések merülnek fel az alapszabályban ugyan elismert politika ritmusa és tempója körül. A közvéleményben ismerten hírek és híresztelések bukkannak fel, amelyek egyes miniszterek visszalépését jelentik be, bár a román politika iránya az orosz bevonulás óta meglehetősen szilárd, a belső erőmegosztás má még mindig áttekinthetetlen. A lap levelezője cikket azzal fejezte be, hogy elsőrendű érdeke az országnek a belső egység volna abban a pillanatban, amikor Romániának szomszédjaival sorsdöntő kérdésekről kell tárgyalnia

József főherceg Debrecenben

Megszemlélte a város légoltalmi berendezéseit.

Magas látogatója volt Debrecennek szerdán, délelőtt fél 10-kor autóján a városba érkezett József főherceg, a Légoltalmi Liga országos elnöke és a kíséretében levő vitéz Dréhr Endre alezredes szárnységével egyenesen a városházára hajtatott.

József királyi herceget a város-háza polgármestere hivatalában Lossonczy István főispán, dr. Kölcsey Sándor polgármester, Török Károly rendőrfőkapitányhelyettes, vitéz Boskó Mihály rendőrfőfelügyelő, légoltalmi parancsnok, vitéz Roncsik Jenő tűzoltófőparancsnok, vitéz Both Gyula ezredes, a Légoltalmi Liga kerületi felügyelője, Nagy József ny. rendőrfőtáncos, a Légoltalmi Liga kerületi ügyvezető elnöke, dr. Gärtner István tisztifőorvos, vitéz Szegedy Gyula a Világítási Vállalat vezérigazgatója, Kalenda Loránd műszaki tanácsos és Stepper Károly polgármesteri titkár fogadták.

József királyi herceg az üdvözlések után meghallgatta Nagy József Légoltalmi Liga ügyvezető-elnök és vitéz Both Gyula Légoltalmi Liga kerületi felügyelő jelentését, tájékoztatást a kerület munkájáról, felkészültségéről, berendezéseiről, míg dr. Gärtner István tisztifőorvos az egészségügyi berendezésekről tett jelentést. Ezután dr. Kölcsey Sándor polgármester a vitéz Fejér István Arany Bika étterme által felállított büféfénél vendégül látta József királyi herceget és a megjelenteket.

Délelőtt 11 órakor József kir. herceg dr. Kölcsey Sándor polgármester autóján szemleútra indult. Megtekintette a légoltalmi parancsnokságot, ahol Török Károly rendőrfőkapitányhelyettes és vitéz Boskó Mihály rendőrfőfelügyelő fogadták és tettek jelentést. Innen egyik gyógyszervegyészeti gyárhoz hajtottak, ahol a gyári óvóhelyet és légoltalmi őrseget szemlélte meg József kir. herceg. A látottak mindenütt a legjobb benyomást tették a Légoltalmi Liga országos elnökére. Megszemlélte ezután József kir. herceg az egyik debreceni bank óvóhelyét, itt Schmogrovits Ernő igazgató fogadta a látogatást. Nagy meglepéssel szemlélte meg József főherceg egy másik helyi pénzintézet új épületi óvóhelyét, őszinte elismerését fejezve ki az öt fogadó Kárpáti Elemér igazgatónak. Az egyik városi házcsoport szemlélte Stieber József házcsoport-őrségparancsnok vezetésével működő őrség munkája nagyon tetszett a királyi hercegnek. A gyermekekből, asszonyokból és idősebb férfiakból álló házcsoport-őrség valóban mintászerűen látta el feladatát és rászolgált a József kir. herceg által Stieber József parancsnoknak nyilvánítt elismerésre. Ezután egyik mentőállomást szemlélte meg József főherceg, dr. Gärtner István tisztifőorvos jelentését fogadva.

Hosszabb szemlét tartott József kir. herceg a tűzoltólaktanyában, ahol vitéz Roncsik Jenő főparancsnok fogadta, Réhák Tamás parancsnok tett jelentést, mely után a főherceg megszemlélte a légoltalmi tűzoltóosztagot, gázfelderítő és gázmentesítő-járórt, nagy elismeréssel nyilatkozva a látottakról.

Innen a szociális telepre ment autóján a főherceg, majd a tüdőbeteg gondozót és egészségvédő in-

tézetet szemlélte meg dr. Gärtner István tisztifőorvos tájékoztatása mellett, majd a Világítási Vállalat telepét, annak légoltalmi berendezését és szolgálatát kísérte élénk figyelemmel, nagy elismeréssel nyilatkozva a látottakról vitéz Szegedy Gyula vezérigazgatónak. Délpen a királyi herceget dr.

Kölcsey Sándor polgármester látta vendégül ebéden, melyen Debrecen város több. előkelősége részt vett, élén vitéz dési Bajnóczy József hadtestparancsnokkal és hitvesével, Lossonczy István főispánnal és nejevel, Rásó István alispánnal, Zöld József h. polgármesterrel. A főherceg délután 3 órakor hagyta el autóján Debrecent, elutazásakor ismételt nagy elismeréssel nyilatkozva Debrecen légoltalmi felkészültségéről.

A Tiszántúl megyéiben a sok esőzés következtében gomba támadta meg a búzaszemeket

Nagy feltűnést keltett a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamaránál az a sok panasz, melyet a kamara hét vármegyéje területéről jelentettek a búzaszemek megbetegedéséről. Evtizedek óta ismeretlen volt a Tiszántúlon Leptosphaeria Tritici néven ismert gombabetegetség, mely a búzaszemeket támadja meg. Ez a gomba a szemekben levő lisztet semmisíti meg, a kalászkok magnékuj fejlődnek és nagy kárt okoznak a gazdáknak. A veszedelmes gomba terjedése ellen sajnos nem lehet védekezni, mert a sok esővel járó évszakokban akkor jelentkezik, mikor a búza már kalászbá szökken.

A kamaránál a következő felvilágo-

sítást adták. — Sajnos sok panaszt kaptunk, hogy jelentékeny kárt okoz a gabonában a gomba. A magot puhává teszi ez a gomba és eltűnik a magból a liszt. Ezt a gombát a gabonára a sok eső hozta. Pontosan nem tudtuk megállapítani még a kárt, de hozzávetőleges számítás szerint 20—30 százalékos kárt lehet számítani. A kamara azonnal előterjesztést tett úgy a debreceni, mint más pénzügyigazgatóságoknál, hogy a kárt szenvedő gazdák részére adóelengedést biztosítson. Erre a törvény módot ad, olyan esetekben, mikor egységes területen a növényzetben fellépő kórokozók jelentős kárt okoznak.

Német hadijelentés

Berlin, július 17. A véderőfőparancsnokság jelenté:

A légi haderő a rossz időjárási viszonyok következtében csak megsekkelt tevékenységet fejtett ki. Német harci repülőgépek Észak-Skóciában megtámadták Thurso kikö-

tőberendezéseit és bombatalálatokkal felgyújtottak egy kereskedelmi hajót.

Scapa Flow déli csücskén sikerrel bombáztak egy csapatbort. Ellenséges repülőgépek nem hatoltak be Németországba. (MTL.)

Olasz hivatalos jelentés

Moyale vidékének elfoglalásáról és eredményes légitámadásokról.

Valahol Olaszországban, júli. 17. A főhadiszállás 38. számú közleménye.

Egyik tengeralattjárónk a Földközi-tenger keleti részén egy nagy tartályhajót süllyesztett el. Vadászipilótánk Malta fölött légi harcban lelőttek két ellenséges repülőgépet. Egyik gépünk nem tért vissza támaszpontjára.

Alexandria kikötőjét újból eredményesen bombáztuk. Északafrikában repülőink szemmel látható sikerrel bombázták Marsa Matru és Sidi Barram légi kikötőit és raktárpépületeit. Valamennyi repülőgép sértetlenül visszatért. Csapatunk visszaverték az ellenségnek capuzzói állásaink ellen megsekkelt nagyerőjű támadását, melyben füstfelhőtől leplezett mintegy öt-

ven harcokot vett részt. Ellenséges repülőgépek megsekkelték északi támadásukat Tobruk ellen, anélkül, hogy bármi kárt okoztak volna. Keletafrikában benszüllött osztagaink elfoglalták Kurmuk vidékén fekvő Ghezzant; itt nagymennyiségű fegyvert és egy angol zászlót zsákmányoltak. A község lakossága nagy lelkesedéssel hődött meg.

Kenyában Moyale egész vidékét elfoglaltuk.

Az Agordat, Aszmar, és Asszab felett végrehajtott ellenséges légitámadások csak jelentéktelen károkat okoztak. Egy ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Egyik tengeralattjárónk nem tért vissza támaszpontjára.

Olasz helyzetkép Angliából

Az olasz Stefani-iroda külföldi tudósítója hiteltérdelem személyektől, így Londonból visszaérkezett semleges országokból hajók kapitányaitól arról értesül, hogy Angliában félelem és izgalom uralkodik.

Az egyik uralkodó érzés a régi gőg, amely fellázad a vereség gondolata ellen, sokan azonban látják a fenyegető katasztrófát és elkeseredéssel beszélnek a kormányról, amely a mai helyzetet felidézte. A hatósági terror egyik hájtása az árulkodás.

Churchill rendszere ennek nyomán igen sok munkát ad a rendőrségnek. A városok és falvak zsúfolva vannak katonákkal és tartalékosokkal, ezeknek fele azonban nem részesült semmiféle kiképzésben.

Mindent egybevetve, Anglia csak tizenkét hadosztályra számíthat, amelyek ezt a nevet megérdemlik. Majdnem valamennyi gépkocsit és más járművet lefoglaltak. A repülőtereket mind megerősítették. Minden útjelzést eltüntettek, a községek bejáratánál és a pályaudvarokon levő helyelnevezéseket eltávolították, minden földgömböt megsemmisítettek, minden térképet, amely Angliát ábrázolja, kivontak a könnykereskedői forgalomból és a könyvtárakból.

Ezeknek a belső intézkedéseknek legnagyobb része azonban hiábavaló, sőt arra alkalmas, hogy a támadás pillanatában jelentősen fokozza a zűrzavart. Az egyetlen igazi erő, amelyre Anglia támadás esetén számíthat, a flotta. Ha a flotta a partraszállást nem tudja megakadályozni, akkor az ország sorsa megpecsételődött.

Bizonyos, hogy a léghibombázások és a tengeren szenvedett veszteségek súlyosan hátráltatják a hadianyagtermelést. Ami a repülőgépgyártást illeti, ez alig elégséges a veszteségek pótlására

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Az élelmiszerhiány is mindinkább érezhetővé válik. Már nem csupán a vezetőosztályok, de maga a minisztertanács kebelében is ellentétek uralkodnak a hadviselés kérdésében. A vélemény az, hogy Anglia örökre elvesztette a játszmát. (MTL)

Amerikai közös hajóhad terve

Havanna, július 17. (Német TL.) Hevia, volt kubai elnök közölte, hogy javaslatot juttatnak el Rooseveltnek, valamennyi amerikai állam által létesítendő közös hajóhad tárgyában. Ezek a hajók közös parancsnokság alatt állának, a nyugati földgömb védelmére. Továbbá egy amerikai tengerészeti iskola alapítását is javasolta Hevia. (MTL.)

Amerikai pilótákat szerződött Anglia

Newyork, július 17. Angliában olyan hiány mutatkozik kiképzett repülőkből, hogy az angol hatóságok már amerikai repülőket szőlitanak fel a brit légierőbe való belépésre. A newyorki lapokban tegnap azonos szövegű híradás jelent meg, amely közli a pontos kanadai jelentkezési helyet és felhívja a begyakorolt amerikai repülőket, főképpen azokat, akik már legalább 250 órát töltöttek a levegőben, hogy jelentkezzenek a brit légierőnél szolgálatért. Az önkénteseket a Herald Tribune szerint még csak nem is kötelezik arra, hogy hűségüket tegyék.

A balti államok Szovjet-unióhoz csatlakoznak

Rigából jelentik: A most lefolyt választáson a kormány párt igen nagy győzelmet aratott. Ez egyáltalában nem meglepő, mert ez volt az egyetlen törvényesen elfogadott lista, amely a dolgozó nép pártja néven indult, de alapjában a bolsevista pártot jelentette. Az összes balti államokban a választások nagy bolsevista propagandára adtak alkalmat, mindenütt vörös lobogókat hordtak körül, és a megszálló vöröskatonák szavalókórusokban hirdették a bolsevista jelszavakat.

Az új képviselőház 22-én ül össze és ezen a napon kimondják a szovjetkövetség megalakítását és az orosz szovjethez való csatlakozást. Ugyanez történik Lettorszában és Litvániában is.

A bércséplesi díjak megállapítása

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa rendeletet adott ki a bércséplesi díjak megállapításáról. Eszerint a tavaly alkalmazott bércséplesi százalék nem megy fel. Ugyanakkor azonban megállapította az árkormánybiztos a felszámítható legmagasabb eséplesi rész nagyságát is, amely a következő:

1. A magánjáró gépeknél, ha az üzemanyagot a esépítetté maga adja, 4.5 százalék, ha pedig az üzemanyagot a géptulajdonos gondoskodik, 6 százalék. 2. Nem magánjáró gépeknél, ha az üzemanyagot a esépítetté adja 4 százalék, ha pedig erről a géptulajdonos gondoskodik 5.5 százalék.

A fenti díjak csak bércséplesi végző géptulajdonos részesedését jelentik, a munkások járandóságát a hatóság előtt kötött szerződésben foglalt mértékben külön lehet felszámítani.

Hungária filmszínház. MA Szelezky Zita, Simor E. Gobby H. Csontos Gyula, Pataky, Tompa S. stb.

hangulatos érdekes filmje:

Áll a bál

Előadások délután: 5, 7, 9 órakor. —

HIRADÓ!

A Debreceni Kereskedelmi Társulat négyévfolyamú fiú felsőkereskedelmi iskolájának évkönyve

Az 1939-40. évről most jelent meg a társulati fiú felsőkereskedelmi iskola évkönyve. Ha ezt az iskolai működésről szóló beszámolót olvassuk, valóban találó és legszabatósabban kifejező megjelölésnek minősül az „évkönyv” kitétel, mert hangja, stílusa valóban a szellemi műhely megkívánta finom, csiszolt lelki atmoszféra kisugárzása. Első ízben tasnádi Kardos Gyula kedves képe tárul elénk és ő róla emlékezik meg Demény Géza, az iskola igazgatója meleg szeretettel áthatott hangon. Kardos Gyulának a Kereskedő Társulat elnöki székében eltöltött tizéves multja, a kulturális intézmények fenntartása és felvirágoztatása érdekében kifejezett fáradhatatlan munkássága, általában nemes egyénisége fedhetetlenül él és emléket az idő vasfoga sem homályosíthatja el. Kegyeletes emlékezővel adózik az évkönyv ugyanezen vezető helyén az igazgató Dengl János dr. egyetemi tanár emlékének, akit az elmúlt tanév derekán szőlített el a kegyetlen halál az élők sorából. Dengl János a kereskedelmi szakoktatásnak három évtizeden át folytatott idejét, erőt nem kímélő, messze kiható tevékenységével írta be nevét a hazai gazdasági szakoktatás történetébe.

Az évkönyv Demény Géza igazgatónak két beszédét tartalmazza, amelyek közül az egyiket az iskola karácsonyi ünnepségén, a másikat a iskola hősi emlékművénél mondta el. Mindkét beszédből izzik egyrészt a vallásérkölcsei nevelés kristálytisztá célzata, másrészt a hazafiúi lélek szent tüze, amely élt a világháború alatt hősi halált halt iskolai vértanúkban, majd azokban a tanításokban, amelyet immár 82 esztendő óta folytat a gyakorlati tudományok művelésének és terjesztésének ezen hajléka.

Az iskola munkájáról szóló beszámoló minden egyes sora arról tesz tanubizonyosságot, hogy az igazgató a tanári karra mindenképen arra törekedett, hogy a tanulók lelki, szellemi színvonalát minél magasabbra emelje. Ezt a célt hatásosan elősegítették a tanításon kívül a bemutató előadások, vallásérkölcsei, hazafias és szociális nevelés szolgálatába állított ünnepélyek, a rendkívül tárgyak tanítása, a filmoktatás, a tanulmányi eredményével, a tanári kar védelem és a légtalmai nevelés. Az igazgató jelentésében leplezetlen nyíltsággal megállapítja, hogy a tanulók tanulmányi eredményével a tanári kar még nincs teljesen megelégedve és amíg ennek okait feltárja — így a mai idők nyugtalansága, a bejáró intézmény —, kellemesen esik olvasni azt a törekvést, hogy a kellő szigorú érvényesítésével a követelményeknek meg nem felelő elemek kizárásával arra fogna törekedni, hogy a szorgalmas, törekvő tanuló ifjúságnak minél több módot adjanak az ismeretek elsajátítására.

Az iskolai intézmények közül különösen egyiket, a diákgyógyozót kell kiemelnünk. Azt hisszük, hogy csonka hazánkban kevés középiskola büszkélkedhetik ilyen nagyszerűen elgondolt és kitűnően működő egészségvédelmi intézménnyel, mint ez a 14 év óta működő iskolaorvosi szerv. Ha volt szük-

ség valaha, úgy különösen ma életbevágóan fontos az ifjúság egészségvédelme, mert hiszen végeredményben ez a jövő kérdése. Beszédeseink ennél fogva azok a statisztikai adatok, amelyek az iskolaorvosi megállapítások alapján feltárják a tanulók egészségi állapotát. Bár hazánk többi iskolái is rendelkeznek ezzel az igen fontos szociális diákgyógyozó intézménnyel.

A nagyműtű iskola ifjúsági egyesületei, körrel, mind szebbnél szebb munkát végeztek, de ezek közül mégis kiemelkedik az életre való nevelést leg hatásosabban visszatükrözőtető diákaptár működése. Szinte megelevenedik az ember szeme előtt, amint ezek a hazafias érzéstől és szociális és közgazdasági érzéktől és tudástól áthatott tanulók buzgókodtak, fáradoztak,

hogy a mai kor szavát megértve takarékoskodjanak, hogy az anyagpusztító háború közepette az anyagnak értékét tulajdonítsanak. Így emelkedett az iskola diákkapára az ország legelső diák takarékosági intézménye közé.

Az iskola tanulóinak névsora és tanulói eredményét, az érettségi vizsgálatok és a vonatkozó statisztikai adatok beszédes számai egészítik ki az évkönyv többi részét, amelyek átnézete után kitűnő betekintést nyertünk egy magasabb nézőszögből irányított gazdasági középiskola falain belül folyó díszesre méltó kulturális munkájába.

A gondosan kiállított évkönyv a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. a könyvnyomtatás 500. évében érvényre juttatott szép munkája.

Mi történik Aradon

„Aradot még nem irtették ki, csak beljebb szállítási parancsot adtak ki”.

Bukarest, július 17. (MTL.) Az aradi helyőrség parancsnoka nyilatkozott a sajtó munkatársai előtt. — Ki kell jelentenem — mondotta —, hogy a hadseregnek minden körülmények között módjában áll, hogy esetleges kísérletekre azonnal és a legnyomatékosabban válaszoljon. Nem titok, hogy Arad a határ közelében fekszik, termé-

szetszerű tehát, hogy a hatóságok parancsot adtak mindannak beljebb szállítására, ami akadályozná a műveletekben a csapatokat.

Annak hangoztatása után, hogy ez az intézkedés még nem nevezhető klíritésnek, a parancsnok kijelentette, hogy a román lakosságnak a legesekélyebb oka sincs nyugtalanságra.

Katasztrófálisan rossz a gabonatermés Romániában

Bukarest, július 17. A földművelésügyi minisztérium most adta ki első számszerű terméscélsőjét. Eszerint az 1,8 millió hektár búzával bevetett területen hektáronként kilenemházas termés, tehát összesen 16,2 millió mázsa búzatermés várható (más években a termés 40-50 millió mázsa, között váltakozott). Tengeriből még nincs számszerű becslés, Repcéből más-

télmillió mázsa termés várható, arából 8,400.000 mázsa.

A katasztrófálisan rossz gabonatermésre való tekintettel a mezőgazdák szindikátusa, a gabonaárak alsó határának felemelését kéri és pedig a búzáarak minimális árának mázsanként 1150 leiben való megállapítását. A kérést indokolja a gazdasági gépek drágulása és a munkabérek emelkedése is.

A kondoroskörnyéki birtokosok a Kondoros szabályozását kérik

A tavaszi nagy esőzések és olvadások alkalmával a Kondoros, mint annak idején megirtuk, kilépett medréből és elöntötte akörnyéken levő földeket. Ugyanez az eset több helyen megismétlődött mostan. A Kondoros mentén több birtokosnak, köztük a debreceni református egyháznak is van birtoka. Ezek a gazdák két évvel ezelőtt felterjesztéssel éltek, melyet dr. Kölcsey Sándor pol-

gármester is támogatott, hogy szabályozzák a Kondorost, különösen annak nem a város területén, hanem Hajdú vármegyében lévő részét. Ez az ügy azonban ezideig még nem nyert elintéztést és az idej nagy csapadék súlyos károkat okozott. Az érdekelt gazdák most közös felterjesztéssel élnek a földművelésügyi miniszterhez és kérik sürgős intézkedését a Kondoros szabályozására.

Lekaszálta társát haragjában egy nyíracsádi földműves

A debreceni sebészeti klinikára beállították életveszélyes állapotban Varga László 40 éves nyíracsádi földművest, akinek hasát vágta át kaszával Birkó Sándor földműves. A csendőrség jelentése szerint Vargának a földjét bérelte Birkó, de a béreltet megszüntette Varga és a gabona aratását is ő kezdte meg. A föld egyik végénél kaszálta a gabonát, a másik

végénél pedig Birkó jelent meg és ő is aratáshoz kezdett. A két földműves összeveszett és Birkó dühében a kaszával rárohant és derékba kapta el a pengével. Az éles penge átvágta a hasát Vargának, aki földre zuhant, de a felbőszült Birkó tovább bántotta és verte a kaszt nyelével. Birkót a csendőrség őrizetbe vette.

A lakókról nyilvántartást kell vezetni a debreceni háztulajdonosoknak

A személyes bejelentési kötelezettség kiterjesztéséről és az ezzel kapcsolatos nyilvántartásról szóló 100-1940. B. M. sz. rendelet 7. §-a Debrecenben is kötelezőleg elrendeli mindazokban a házakban a betűsoros nyilvántartási jegyzék vezetését, mely házakban a lakó személyek száma (bérletlők, albérletlők és azok háza népe) együtt 10-nél több.

A betűsoros nyilvántartás vezetésére a háztulajdonos (házbérlő) illetőleg megbízottja van kötelezve.

A nyilvántartási jegyzékbe be kell vezetni a házban lakó minden személyt 1. Családi és utónevét (névváltozás esetében az előbbi nevét is), 2. atyjának családi és utónevét, 3. szülőanyjának leánykori családi és utónevét, 4. születésének évét és helyét, 5. azonosságát

számát, 6. polgári személyi lapjának számát, 7. vallását, 8. foglalkozását, 9. a lakás közelebbi megjelölésére szolgáló adatokat (fszt., em., ajtószám), 10. Elkölthözött, mikor, hová?

A rendőrkapitányság eddigi ellenőrzései során arról győződött meg, hogy egyes házakban vagy egyáltalán nem, vagy pedig nem a megszabott módon vezetik az előírt betűsoros nyilvántartást, mit a rendőrhatalóság tagjának vagy közegének felhívására átadni kötelesek.

Ezért a rendőrkapitányság ismételtén és ezuttal utóljára felhívja az érdekelt figyelmét arra, hogy ezen betűsoros nyilvántartási jegyzéket a legpontosabban vezessék, mert ennek vezetését közegeli útján a közeli napokban ellenőriztetni fogja és a mulasztókkal szemben minden egyes esetben a fihágási eljárást meg fogja indítani, és annak rendjén a mulasztókkal

Pest

Legelőször hozza a legfrissebb híreket a világ minden tájáról!

Szemben a legszigorúbb megtorlást alkalmazza.

Közi végül a rendőrkapitány, hogy az előírt betűsoros nyilvántartási jegyzék nyomtatványban beszerezhető.

A jugoszláviai magyar kisebbség kívánságait Cvetkovics miniszterelnök elé tárták

Dr. Várady Imre szenátor, a jugoszláviai magyar kisebbség egyik vezetője Cvetkovics miniszterelnök elé tárta a magyar kisebbséget érdeklő valamennyi kívánságot. A jugoszláv miniszterelnök megígérte, hogy a lehetőség szerint teljesíteni fogja a magyarság minden jogos kívánságát. Ezután a magyar kisebbség vezetői Bestics közlekedésügyi miniszterrel megtárgyalták a kisebbségi óhajok teljesítésének minden részletét.

Kéthónapi esőmennyiség zudult a keddi fellegszakadással Dunántúlra

Hatalmas viharzóna rohant át kedden este Magyarország felett, helyenként 80-100 kilométeres sebességgel. A vihar Debrecenben és a Dunántúl felett óriási esőkkel járt. Az orkán szárnyain érkező felhők hihetetlen mennyiségű záport zúdítottak a Dunántúlra, ahol a beérkező jelentések szerint, főleg Zalaegerszeg környékén 116 milliméter csapadékot mértek, amely pontosan kéthavi normális csapadékmennyiségnek felel meg. Pépán 114, Hajmáskéren 84 milliméter esőt mértek. Több helyen a jégverés és szél komoly károkat okozott, bár országos viszonylatban a viharok súlyosabb károkozásairól nem lehet beszélni.

Spanyolország megszakította kapcsolatait Chilével

Madrid, július 17. A spanyol kormány hivatalos nyilatkozatában ismerteti a Chilével való kapcsolatok megszakítását.

Ezt a rendszabályt azzal indokolja, hogy Chile népfőnt-kormányja mindenkor mindenben támogatja a spanyol hazafiúkat és a spanyol nemzeti kormányval szemben mindig ellentétes magatartást tanúsítottak. Ez a magatartás a legellenesébb formában a június 27-i események alkalmával nyilvánult meg. Ezen a napon Santiago de Chile főterén a chilei államelnök jelenlétében több szónok támadást intézett Spanyolország és Franco tábornok ellen.

A spanyol kormány tiltakozására kifogásokkal válaszoltak. Ezek után Spanyolország kormánya nem tehetett mást, minthogy kapcsolatait megszakította Chilével. Konzuli és diplomáciai képviselőit visszarendelte és Chile madridi képviselőjének, German Vergara ügyvivőnek kiadta útlevelét.

Halász-féle vendéglő és szálloda azonnal eladó

Magoss György tér 12. Margit fürdő melé t.

Ballonkabátok Nyári ruhák
különleges kivitelben

Rózsa
női divat kft.

A rutén tanítók megkoszorúzták a hősök emlékoszlopát

A továbbképző tanfolyam száz hallgatója ma utazik el Debrecenből.

Beszámoltunk már arról, hogy Debrecenbe továbbképző tanfolyamra a Kárpátjáról 150 tanító érkezett, akiket három csoportra osztottak. Két csoportban a magyarul is tudó tanítók hallgatták a továbbképző előadásokat tíz napon át, egy csoport, a magyar nyelvet tanulja és csak augusztus végén hagyják el Debrecen. A két csoport előadásai befejeződtek és csütörtökön délelőtt osztják ki a bizonyítványokat. A rutén tanítók közül százan délben már elutaznak Debrecenből. A tanfolyam befejeztével a Debrecenben tartózkodó rutén tanítók Bendák Gyula tanfelügyelő vezetésével szerdán délután öt óra után a Kossuth szobor előtt gyülekeztek és onnan hármassorokban indultak a Nagyerdőre a 39-es hősök emlékoszlopához, melyet megkoszorúztak. A menet élén Tatinecz Erzsébet brusztrai és

Szvicso Péter gyergyánligeti állami tanítók haladtak Bendák Gyula tanfelügyelővel a nemzetiszín szalagos koszorúval. Az emlékoszlopnál félkörben álltak fel és elénekelték a Hízekegyet, majd Baran Sándor mezővári tanító magyarul, Geletka József dolhai tanító pedig rutén nyelven tartottak beszédet, melyben hódoltak a hő magyar katonák emlékének és hangoztatták, hogy Kárpátalja népe együtt volt és együtt akar lenni az ezeréves magyar hazá kebelében a magyarsággal. A beszédük után elénekelték a magyar Himnusz és azután a rutén Himnusz.

Este az Arany Bika üvegtermében búcsúvacsora volt és után végig táncolva, dalolva búcsúztak el a fiatal tanítók Debrecenből. Vasárnap este az újabb tanfolyamra 200 tanító érkezik a Kárpátjáról ismét Debrecenbe.

Az Angol Bank aranyát Amerikában

Newyork, július 17. Az Eastern Prince angol gőzös kedden megérkezett a newyorki kikötőbe, az Angol

Bank 52 millió dollár aranykészletével.

Nagy dolog Amerikában az elnökválasztás

Most ülésezik Csikágóban az Egyesült Államokbeli demokratapárt, mely dönt az elnökválasztás kérdésében. Döntést csütörtökre várnak.

A világháború kitérője előtt szó sem lehetett volna arról, hogy a párt harmadszor is Rooseveltet jelölje. Amióta ugyanis az államalapító Washington nem vállalta a harmadszori jelölést, azóta nem is jelöltek harmadszor senkit. Vajon mi késztetné hát a demokratapártot arra, hogy most Rooseveltet kedvéért szakítson e dogmává erősödött lapelvel? Külpolitikai szempontok természetesen sem, hiszen a republikánus párt jelöltjének külpolitikai programja hajszálnyira megegyezik Roosevelt fellegóságával s a fegyverkezés fokozása kérdésében, még árnyalati különbség sincs közöttük.

A két jelölt csupán a New Deal kérdésében tér el: Wilkie ugyanilyen helytelenül Roosevelt szociális programjának radikalizmusát s a gazdasági szabadság korlátozásait. Ez azonban csak ürügy lehet, de nem oka Roosevelt esetleges harmadik jelölésének. A valószínű indok azonban, ami e szokatlan terv mögött megbújik az, hogy Wilkie rendkívül népszerű, vele szemben a demokraták esélyes jelöltje csak Roosevelt lehet. Már pedig a párt nem akarja megkockáztatni azt, hogy kisebbségen a hatalomból. A pártok jelentősége pedig sehol sem olyan óriási, mint abban a hatalmas birodalomban, ahol pedig a pártok platformja annyira összefolyik, hogy programjuk közt alig is lehet mezev határvonalat vonni.

Nem lényegtelen ugyanis a pártok szempontjából az, hogy az ő emberrel, vagy a másik párt gyakorolja a végrehajtó hatalmat. Az ország óriási nagy arányai miatt a két párt fenntartása hatalmas összegekbe kerül. E költségekhez egyrészt maguk a párt törvényhozó és tisztviselő jelöltjei járulnak hozzá, másrészt a nagyvállalatok és végül azok a hatalmas munkás-, nagytőkés-, vasúti-, magánalkalmazott-, hadviselő-, női szervezetek, amelyek milliós taglétszámmal s ennek megfelelő vagyonnal igen nagy befolyást gyakorolnak a politikai életre. Az alkoholtilalmat például a női s egyházi szervezetek verekedték ki a szesz-sörgyárosok és szőlőtermelő szervezetek ellen.

Több mint hétszáz ezer választott állás sorsa függ attól, hogy melyik párt győz. Nem mindegy tehát e hétszáz ezer befolyásos demokrata tisztviselőnek, hogy ő marad-e meg a helyén, vagy az az erre olyan régen váró republikánus as-

piránsok szákmánya lesz. Nem közbűs az sem, hogy demokrata, vagy republikánus uraktól fog függni a beruházások, közszállítások sorsa. Még a republikánus ügyvédnek sem lényegtelen, hogy pártjából kerülnek-e ki bírók, — vagy más pártból. A pártérdek tehát kezesül-kasul szövi Amerikában az élet minden vonatkozását.

ROOSEVELTET KÖZFELKIÁLTÁS-SAL JELÖLIK?

Csikágó, július 17. A demokratá pártgyűlés harmadik napja Barkley szenátor beszédével zárult. Barkley magasztalta Roosevelt politikáját és felolvasta üzenetét, amelyben Roosevelt nem kéri harmadszori jelölését, hanem szabad szavazást enged a kiküldötteknek az ő nevére.

Az üzenetet hosszantartó tüntetés követte Roosevelt mellett s ennek során Roosevelt közfelkiáltással való jelölését követelték. (MTI).

Julius 1-én Cripps megjelent Sztalinnál

London, július 17. (Reuter) Londonban csak szerdán közölték, hogy július 1-én Sir Stafford Cripps moszkvai angol nagykövét kihallgatáson jelent meg Sztalinnál a Kremlben. A baráti táncoskozás során kölcsönös és baráti érdeklődéseket vitattak meg. (MTI)

Robbanás Galacban

Öt halálos áldozat.

Bukarest, július 17. Szerdán reggel Galacban egy villamosági gyárban hatalmas robbanás történt. A robbanás okát eddig még nem sikerült kideríteni. A szarenésétlenségnek 5 halálos áldozata van. A katonai hatóságok vizsgálatot indítottak.

Ploestiben is tűz volt

Bukarest, július 17. A Ploestie Standard kőolajfinomító gyárban tűz ütött ki. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a tüzet egy vonatvezető gondatlansága okozta és nem történt szándékos kár.

Bizonyos területi változások elkerülhetetlenek

Berlin, július 17. A „Berliner Börsenzeitung” „Megnyugvás Délkelet-Európában” című cikkében többi között a következőket írja:

A berlini és müncheni megbeszélések leglényegesebb eredménye egész Délkelet-Európának az a meggyőződése, — hogy bizonyosan elkövetkezik az új rendezés. Ezzel kapcsolatban természetesen tartják, hogy ez az európai új rendezés a Balkánon sok mindent megváltoztat és megjavít majd. Ezt a meggyőződést megnyugvás kísérli, amely abból a felismerésből fakad, hogy Délkelet-Európában minden változás békés úton megy majd végbe. Mindenki tudja, hogy bizonyos területi változtatások el-

kerülhetetlenek. Természetesen ma még nem tudják milyen méretű lesz majd az elkövetkezendő új rendezés és annak során milyen mértékben csak elméletben mérlegelt kérdések merülnek fel és kerülnek megoldásra.

A lap bukaresti jelentésében kiemeli, hogy bukaresti kormánykörökben az európai helyzettel kapcsolatban belső gazdasági tervgazdálkodást igyekeznek kidolgozni és megvalósítani. Leon (Löwenstein) tanár, aki a gazdasági miniszteriumot vezeti — mint jelenti — legközelebb gazdasági programot hoz nyilvánosságra és ez azokon az új irányvonalakon épül majd fel, amelyeket az új nemzeti és nemzetközi rend előír.

Katasztrófális felhőszakadás Zalaegerszeg vidékén

Zalaegerszeg, július 17. Kedden este hatalmas felhőszakadás zúdult Zalaegerszegre és vidékére. A felhőszakadás megszakítás nélkül szerdán reggel 6 óráig tartott és 116 mm csapadék esett. A város belsejében az egyik utcát teljesen, a legtöbb utcát pedig részben elöntötte a víz. A víz behatolt a házakba és 90 cm magasságig emelkedett. A lakosság egész éjszaka virrasztott. Az elöntött házak lakói és tűzoltók derékig érő vízben végezték a mentési munkálatokat. Zalaegerszeg vidékén nagy pusztítást okozott a felhőszakadás. Lehengerelte a még lábön álló gabonát s a kapás-növényekben és

takarmányokban is nagy kárt okozott. A Zala-folyómenti házak víz alá kerültek; Zalaszentivánon két emberáldozatot is követelt a zivatar. A munkáról hazatérőben levő Novák Kálmánról földműves asszonyt és 9 éves kislányt a Kistaludi hegyről leelőlt víztömeg elsodorlta és mindkettő megfulladt.

Pécs, július 17. A tegnap esti erős szélvihar Pécs környékén nagy károkat és rongálásokat okozott. Így Meceken az Üdülőszálló tetőzetét leszakította s a partra dobta, a terraszokra kirakott asztalokat pedig az erdőben szétverte.

Lengyelországban rend van

Berlin, július 17. (Német T I): Az angol propaganda nemrégiben azt állította, hogy Lengyelországban egyre nagyobb méreteket ölt az ellentállási mozgalom a német megszálló katonasággal szemben. Az angolok szerint több szándékos kártevés is történt. E kártevések következtében zavar keletkezett a Szovjetországgal való vasúti forgalomban. A lengyel lakosoknak ezért megtiltották a vasúti állomások és sinek közelében a tartózkodást.

Jól értesült német részről ezzel kapcsolatban közlik, hogy ez a jelentés ismét mintapéldája a légből kapott koholmányok terjesztésének. A lengyel lakosság körében ellentállási mozgalomra még csak a legesélyesebb hajlandóságot sem lehet észrevenni. A vasútak ellen elkövetett szándékos kártevésekről mi sem ismeretes. A vasúti forgalom különösen Szovjetországgal a legkisebb zavar nélkül bonyolódik le. MTI.

Egy olasz buvárhajó teljesítményel

Valahol Olaszországban, július 17. A Stefani Irodának a tengeri hadseregére kiküldött tudósítója részleteket közöl annak az olasz tengeralattjárónak a Földközi tenger nyugati részén végrehajtott teljesítményéről, amelyekről a vezérkar hétfől és keddi jelentésében szó volt.

A tengeralattjáró már napok óta lesben állott az ellenséges támaszpontok közelében. Parancsnoka összesen 10 rombolóból álló angol rajt vett észre, — amely lassan kelet felé haladt. A tengeralattjáró merészen megtámadta az angol hajókat. Egy torpedó lött ki, ezer méteres távolságból az utolsó torpedórombolóra. A kilőtt torpedó elsüllyesztette a torpedórombolót. Néhány nappal azután a tengeralattjáró egy torpedórombolót, valamint két angol tengeralattjárót vett észre. Az egyik angol tengeralattjáróra lötte ki torpedóját, mintegy ötszáz méternyi távolságból. A lövés célba ért s az angol tengeralattjáró elsüllyedt. (MTI).

— Megölte a nagyanyját. Szabó Béla 27 éves kassai fodrászstanone pénzért 81 éves nagyanyjától. Mikor az öregasszony meglagadt a kérés teljesítését, Szabó megfojtotta és elvette 4700 csehkorona megtakarított pénzét. A kúria Gergics tanácsa a kassai törvényszék ítéletét helybenhagyva 15 évi fegyházzal sújtotta Szabó Bélát.

Pincetűz a Simonyi úton

A Simonyi-út 8. szám alól szerdán este hét óra tájban pincetűz feljelentek a tűzoltóságok. Rchák Tamás parancsnok vezetésével nagy készültség vonult ki, azonban csakhamar kiderült, hogy inkább csak a villa pincéjéből sűrűn kituduló füst volt ijesztő méretű, egyébként maga a tüzeset jelentéktelen. A villában lakó Kertész Sándor alezredes leküldte a délutáni órákban alkalmazottját a pincébe, hogy ládákat vigyen fel. Ez délután négy óra tájban történt és valamivel hét óra előtt észlelték a pince ablakán kiáradó füstöt. A feltevés az, hogy az alkalmazott égő cigarettával szájában ment le a pincébe és a parázs kihullhatott hajlongás közben s gyúlékony anyaghoz érve lángba borította a helyiséget. Több üres láda, nagymennyiségű forgács és fényképlemez égett el. A kár jelentéktelen. A tűzoltók félórán munkával oltották el a tüzet.

Időjárás

Hazánkban élénk északnyugati szél kíséretében még a késő esti órákban is folytatódott a hűvös óceáni eredetű levegő beáramlása. A felmelegedés az előző napi 30—31 fokkal szemben csak 22—24 fokig terjedt. Napközben már csak a keleti részen volt záporosó, Mátra vidékén és Szeged környékén zivatar.

Jóslás: Gyengülő szél, egyes helyeken még eső, esetleg zivatar. A hőmérséklet kissé emelkedik.

Bern, július 17. Belgiumból és Hollandiából diplomáciai különvonatokon 12 külföldi követésnek mintegy száz tagja érkezett Bernbe. A diplomáciai képviselőkön kívül az Egyesült Államok és Délamerika több egyházi férfi és a hágal nemzetközi bíróság több tagja volt még a vonaton.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Vajdalahos elvezetésű összesen 938 kat. hold 246 négyyszögletű területű városi ingatlan, mely legnagyobb részben rét és legelőből áll, 1940 évi október hó 1-től kezdődőleg 1941 évi szeptember hó 30. napjáig terjedő egy évre, nyilvános szóbeli árverés útján haszonbérbeadásra kerül. Az árverés 1940 évi július hó 31. napján, délelőtt 9 órákor a városháza tanácstermében tartatik meg. A bérbeadásra kerülő ingatlanra vonatkozó egyéb adatok és részletes árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztályban megtekinthetők. Polgármester.

Terményeit tűzkár ellen átalánybiztosítás keretében biztosíthatja a legolcsóbban

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, július
13. reggel 8-tól, július 20. reggel 8-ig:
„Kossuth” Piac uca 26., telefon:
29-56. — „Magyar korona” Kálvin-tér
15., telefon: 16-06. — „Arany János”
Csapó uca 66., telefon: 11-78. —
„Hungária” Vargakert, Szoboszlói ut
4 F. sz., telefon: 28-25. szám.

Hősök naplója

— 1915 július 7. Hí kötelességteljesítéssel és bajtársainak önfeláldozó támogatásával tüntette ki magát ezen a napon Máté János volt 9 honvéd huszár ezredbeli tizedes. Százada Grodektől északra állott harcban az oroszokkal. Mint küldönc altiszet parancsnoka többször egymásután küldte fontos parancsokkal a küzdők vonalába. A heves tűzharcban már itt fogyni kezdett a lösz; Máté tizedes erős ellenséges gyalogsággal tüzzel mitsem törődve, nemes parancsátadását hajtotta végre, halált megvető bátorsággal, hanem önként minden egyes útja alkalmával annyi löszert vitt küzdő bajtársainak, amennyit csak elbírt. Vitéz magatartása elismerésül a kiscsüst vitézségi éremmel tüntették ki.

— Csilléry András egyetemi tanár ma írszi le az esküt. Dr Csilléry András, a debreceni Tisza István Tudományegyetem új tanára ma, csütörtökön délelőtt 12 órakor teszi le a hivatalos esküt a rektori hivatal helyiségében.

— Szabolesban alig volt szükség a ruszin aratókra. Szabolesban attól tartottak, hogy nem lesz elég arató, ezért Kárpátaljáról hoztak arató munkásokat. 83 ruszin érkezett az aratóra, de alig volt rájuk szükség. Csak nagynehezen tudták nekik munkát biztosítani. Kiderült, hogy van elég szabolesi arató.

— Osztályorszájáték húzása. Tegnap kezdtek meg a 44. osztályorszájáték negyedik húzását. 20.000 pengőt nyert: 45058, 10.000 pengőt nyert: 32967, 5000 pengőt nyert: 50802, 4000 pengőt nyert: 39345, 2000 pengőt nyert: 4269, 30068, 1000 pengőt nyert: 41695, 47379 50047 55935 60341 63496, 500 pengőt nyert: 2471 2875 11479 31275 32632 82668 36510 37424 37711 40544 41262 51633 52114 52847 78513 87288, 300 pengőt nyert: 2961 3820 6206 6864 9443 11170 12602 13220 14462 14863 19916 20997 25869 26236 26517 26790 29908 32805 32856 34154 34325 39696 41367 43104 43428 45208 46167 46409 48341 53982 54181 56983 57193 57744 62139 66600 68153 69045 71529 78593 79952 86916 87860.

— Megindult a török-román hajóforgalom. Constanca és Istanbul között hétfőn elindult az első hajó az új menetrendszerben.

— Hatmillió pengős útépítést rendeltek el Kárpátalján a kormány beruházási programja keretében. A tervek szerint a Kárpátalja hegyvidékét úttal kötik kelet-nyugat irányban össze.

— Felállta a műborsot egy magyar vegyész. Az új magyar találmány minden tekintetben pótolja a trópusi vidéken termelt fűszert.

— Új kávékeverési rendelet készül. A tervezetet már eljuttatták az érdekeltekhez s ezeknek hozzászólása után dönt a miniszter a rendelet kiadásáról.

— A Nemzeti Bank felfüggeszti a nem jegyzett külföldi pénznemekben való átutalást.

— Megszüntetik a vidéki városok összes moziengedélyeit. Annak a közelmúltban megjelent kormányrendeletnek értelmében, mely szerint a városok moziengedélyeit a koncesszió lejáratával nem hosszabbítják meg,

Mielőtt nyaralni megy, biztosítsa lakását betörés és lopási károk ellen

— Anglia eladja amerikai birtokait? Az angol alsóházban felvetették a nyugatindiai, valamint az Egyesült Államok partvidékének közelében levő szigetek eladásának gondolatát.

— Erdőtűzbe zuhant egy amerikai repülőgép Montana állam felett. Az erdőt két héttel ezelőtt villámcsapás gyújtotta fel és azóta szüntelenül ég.

— Berlin és Newyork között rádiótávbeszélő forgalom indult meg. A rövidhullámú vevő- és adóállomástól rendes drótvezetékön közvetítik a hangot abba a helyiségbe, ahol a felek beszélhetnek.

— Imádkozás közben a gyertyától kigyulladt egy szoba. Különös szerencsétlenség történt Vásárhelyen. Özv. dr. Tóth Ernőné minden napos reggeli imáját égő gyertya mellett mondotta el. A gyertya közelében volt egy száraz virágoskor, melyet még férje adott neki. A láng belekapott a csokorba s a tűz pillanatok alatt szétterjedt az egész szobában. A tűzben igen sok értékes emléktárgy és bútort pusztult el.

— Ellenőrzik az aratási szabadságos katonák munkáját. A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében aratási szabadságot kaptak a bevonult katonák. A rendelet azonban szigorú ellenőrzéshez köti az aratási szabadságot. A szabadságot katonák ugyanis igazolni tartoznak, hogy valóban résztvettek az aratási munkálatokban. Ez az igazolás a községi előjárású és megyei városban a polgármesteri hivatalban történik.

— A windsori hercegi pár repülőgépet váltott Amerikába. A windsori hercegi pár a Corriere della Sera lisszaboni jelentése szerint megvette a repülőgépjegyeket Amerikába. A hercegi pár az Egyesült Államokból ugyancsak repülőgépen folytatja az útját a Bahama-szigetek felé. Elutazásukat Lisszabonban a következő hétre várják.

— Letartóztattak négy valutázert, Klein Ignác és Katz Jenő román állampolgárokat, Reményi István és Ornstein László budapesti lakosokat, akik az ellenük felmerült gyanu szerint 100.000 pengőt ajánlottak ki Romániába.

— Hat amerikai újságíró letartóztattak Sanghájban a japánbarát kínai kormány parancsára. Az a vád ellenük, hogy külföldi érdekek támogatására elégedetlenséget szítottak a központi kínai kormány ellen.

— Ellopott 7000 pengőt, majd lenyelt egy marék drótszöveget, amikor csendőrök jelentek meg a háznál, Vivici Györgyné, aki Scheffer Gyuláné budapesti úrasszony szolgálatában állott Balatonzwardiban és munkaadóját lopta meg. A pénzt Viviciainé ruhái között hiánytalanul megtalálták. A tolvaj asszonyt kórházba szállították.

— Új gyors- és gépiróiskola SIMAI MAGDA Rothermere u. 1. Tanfolyamokra folytatódott beiratkozás.

x Vattay Margit tánciskolájában aug. harmadikán diákkolon kezdődik, Kossuth uca 11. szám.

— A budapesti városházán visszaállították a szabadságokat és megszüntették a hivatalos órákat. Budapestről jelentik: A rendkívüli viszonyok következtében annakidején az állami hivatalokhoz hasonlóan a városházán is bevezették a délutáni hivatalos órákat, ezzel egyidejűleg mindenkit visszahívtak szabadságáról. Budapestben a városházán az illetékes tényezők rendeletet adtak ki s ebben a szabadságolások, bár csökkentett mértékben, újra engedélyezik, a délutáni hivatalos órákat pedig megszüntették. Csak a szokásos ügyeletes szolgálatot tartják fenn délután és éjszaka.

— Gyanús halálesetről tettek jelentést a debreceni ügyészségnek. — A jelentés szerint Nagy Ferenc nádudvari földműves a lakásán hirtelen meghalt. A csendőrség jelentése alapján elrendelték a boncolást, melynek során megállapították, hogy Nagy Ferenc halálát agyvérzés okozta. — Valószínűleg a nagy meleg következtében kapott agyvérzést. Temetésére megadták az engedélyt.

— Magyar pavillon a belgrádi vásáron. Külön pavilonnal szerepel a belgrádi vásáron Magyarország is. Magyarország azonkívül a zágrábi vásáron is önálló pavilonban mutatja be ipari fejlettségét.

— A tehervonat elűtött egy pályamunkást. Halálos gázolás történt Vársorosnamény állomáson. Fényesi Sándor MÁV pályamunkás, fékező, a gázolás halálos áldozata. A vizsgálat megállapítása szerint a pályamunkást a 6560—A. sz. tehervonat gázolta el. A szerencsétlenség éjjel történt, felhős, sötét éjszaka, a tehervonat mozdonya fordított állásban haladt be a pályára s így sem a vezető, sem a mozdonyfűtője nem vehette észre a szerencsétlen pályamunkást, aki a mozdony kerekai alá került. A hangos jajkiáltásokra összeszaladtak a vasutasok s első segélyben részesítették a borzalmasan összeroncsolt vasutat, aki még eszméletlenül volt. Csendőrök is érkeztek a helyszínre, kihallgatták a szerencsétlen vasutast, aki azonban megtagadott minden felvilágosítást a gázolás körülményeire vonatkozólag. Fényesi Sándor kórházszállítás közben ki-szenvedett.

— Balesetek. Elcsúszott a parketten és bokáját törte Papp Józsefné 34 éves Ferenc József-út 77. szám alatti lakos. — Ráesett egy hordó és összezúzta ujját Szövetes Mihály 21 éves szeszraktári munkásnak, aki a Kishegyesi-út 10. szám alatt lakik. — Leesett a számlolyról és bokacsontjára repedt szentivén Farkas Károlyné 48 éves Timár-utca 14. szám alatti lakos. Mindhárom esetben a mentők nyújtottak elsősegélyt.

— Az óvóhelyen ülték meg ezüstlakodalmaikat. Egy nyugatnémetországi házaspár az idén érte meg házassága huszonötödik évfordulóját, de a háborús viszonyokra való tekintettel nem volt módjában az ezüstlakodalom megünneplése. A ház többi lakói azonban ahol a házaspár lakott, érdekes meglepetést készítettek a házaspárnak. Amidőn az egyik éjszaka megszóltak a légvédelmi szirénák és mindenki az óvóhelyre menekült, ott ünnepi alkalomra terített asztalt találtak és a légi-riadó alatt ünnepelték meg az ezüstlakodalmat.

A hajnal érkezése

Kettőt ütött...
Csak csendesen lépj...!
Nehogy zavard az alvók álmait,
Kik most fordulnak másik oldalukra.

Halkan nagyon,
Csak halkan osonj.
Lépted neszt harmatos fűbe rejtéd,
S mint éji lepke úgy suhanj a csöndben

hangtalanul.
— Nézd, szürkül az éj!
Hogy becsápadtak a csillagok!
S nézd ott-ott távol a nap! a nap! a nap

Égő vörös,
Vérvörös féjt
Most kapta fel a láthatár felé
S most részegítő harmatködbe fűdik.

S nézd, nézd a fák
Lombfeje mind-mind
Mint szentséges Isten előtt; bókol... —
S ég, föld, diadalmasan zeng: Hajnal...
Barna Tibor.

Anyakönyvi hírek

Születések: Zákány Mihály MÁV vonaton fékező, Tegez uca 31. fiú Imre. — Tökés András földműves, Derecske, fiú Peter. Agárdi Sándor napszámos Hajdú Sámson, fiú Sándor. Asbóth Lajos pályamunkás, Lehel uca 37. leány Katalin. Kurdits Kálmán bizt. tiszt. Erzsébet uca 21. fiú Kálmán. Tóth Endre m. kir. főhadnagy, Kossuth uca 22. fiú Bulcsu. Piko László gobelinfestő, Kigyó uca 49. fiú Attila. K. Nagy József gimnáziumi tanár, Búdszentmihály, I. Ildikó. Molnár János földműves, Ebes 15. leány Julianna. Papp Márton lapkihordó, Kar uca 28. leány Éva. Szunyogh László erdőtelepítő, Fancsika 15. fiú Tibor. Koncz Gyula MÁV osztálymérnök, Huszt, fiú Tibor. Szabó Sándor MÁV asztalos, Ocskai uca 4. fiú Sándor. Vári Szalai Béla városi mezőrendőr, Honok uca 22. leány Piroska. — Pruzniczki Mihály gyárímunkás, Csorba Lajos uca 1. leány Olga.

Eljegyzések: Harsányi Imre napszámos, Félégyházi Tamás uca 29.—Vise-lovzski Katalin ugyanott. Bánki Lajos fagép-munkás, Dézsi András uca 13.—Bakó Julianna, Mátészalka. Papp Imre gépész, Csillag uca 31.—Csikos Etelka ugyanott. Papp János timársegéd, Csillag uca 34.—Bogdán Mária ugyanott. Balázs István villanyszerelősegéd, Jósika uca 12.—Földesi Jolán, Kászon u. 15. szám.

Házasságkötések: Gebei Sándor földműves, Széchenyi uca 43.—Szabó Mária ugyanott. Jóvér János napszámos, Bocskai hajdú e. lakótanya—Nemes Mária, Gazdasági Akadémia. Bosa Imre vendéglői alkalmazott, Arany János u. 22. sz.—Dandé Mária ugyanott. Szébenyi Imre gépalkotósegéd, Dicsőffy u. 17. sz.—Dezso Julianna ugyanott. Müller István tanár, tanügyi s.-fogalmazó, Vörösmarty uca 2.—dr. Tóth Erzsébet tanárnő, Kigyó uca 29. Moldvai Gyula férjiszabósegéd, Kurucz uca 74.—Gombos Róza, Kálmán uca 16. vitéz Papp József repülő alhadnagy Kassa—Cumini Amilla Flórianna, Péterfia 47. Forgács Antal fodrász, Arany János uca 2.—Faragó Julianna ugyanott.

MINDENKINEK ÉRDEKE, HOGY BETÖRÉSI KÁR ELLEN BIZTOSITSON.

Halálozások: Varga Irén ref. 5 hónapos, Pesti uca 4. Kovács Ferenc ref. 58. éves, Csuka uca 26. Annyok Károly ref. 69 éves, Rákóczi uca 18. Baltazár Jánosné rk. 63. éves, Egymalom uca 9. Tar Józsefné rk. 21 éves, Mátra derecske. özv. Trocsányi Gáborné ref. 77 éves, Apaffi uca 111. Török János ref. 3 éves, Kismacs 10. Kertész Katalin ref. 2 éves, Hajdúnánás. Eisnitz Sándorné izr. 56 éves, Tiszacsege. Lovász Lászlóné ref. 54 éves, Hajdúhadház. — Kovács Julia ref. 22. éves, Fáy út 27. A. Klein Ignác izr. 64. éves, Kassa út 6. Tiba Julianna ref. 15 éves, Hajdúhadház. Bacsó Róza gk. 2 éves Kadarc uca 12. Adám Mihályné ref. 64. éves, Nagyszalonta uca 36. özv. Klein Dávidné izr. 74. éves, Széchenyi uca 47. Császár Eszter ref. 62. éves, Szép uca 5. szám. Kecskeméti István, ref. 9 hónapos, Kovács J. uca 16. özv. Kiss Józsefné ref. 76. éves, Montiezeres uca 5. sz. Lovass Ferencné rk. 41. éves, Berton-tanya.

BRISTOL SZÁLLODA

BUDAPEST, DUNAPARTON

Előkelő osaládi szálloda,
olcsó árakkal. Egy ágyas
szoba 6 P-től, két ágyas
szoba már 12 P-től. Kifűtő
étterem és kávéház. Elő-
zékeny kiszolgálás.

SPORT

Augusztusig döntenek a Bocskay ügyében

A miniszteri biztos szerint hatósági biztos, polgármester, MLSz, OTT és kultuskormány már egyhangulag a feloszlást javasolta.

A Bocskay sorsáról néhány napon belül megtörténik a döntés, mely nemcsak a nagymultú debreceni csapat, hanem a debreceni közönség szempontjából is nagyfontosságú. Az előjelek szerint kedvező döntésre, a Bocskay fennmaradására számítani aligha lehet. Gidófalvy miniszteri biztos a fővárosi sportlapnak adott nyilatkozatában a következőket mondta a Bocskay helyzetéről:

Bár a belügyminiszteri döntést meg kell várni, a négyes bizottság már óvatos előrelátásból is foglalkozott a kérdéssel. Elvégre a hatósági biztos, a polgármester, MLSz, OTT és kultuskormány már egyhangulag a feloszlást javasolta. Az igazság az, hogy sok minden szól amellett, hogy körmérkőzésen döntsük el, ki jöjjön fel a Bocskay helyére. Az NBB másik két második helyezettje: a MÁVAG és a Soproni FAC és a bejutott DiMÁVAG utáni BSZKRT játszik Budapesten egyfordulós körmérkőzést pontokra és gólarányokra a nagy tétért augusztus 10 körül.

Eszerint, ha augusztus 10 körül már lejátszák a körmérkőzést, akkor a döntésnek legkésőbb augusztus első napjaira meg kell történnie a Bocskay sorsáról. Itt azonban meg kell óvni Debrecen jogait és ha már nem lehet a megszűnő Bocskay helyett beosztani az anyaegyesületnek tekinthető DVSC-t, pedig amit Diósgyőr megkapott azt a 130 ezer lakosú Debrecen is megérdemelné, akkor legalább adjanak a DVSC-nek alkalmat arra, hogy a zöld gyepen harcolhasson azért, hogy Debrecennek legyen NB-csapata. Magának Debrecen városnak mindent el kell követni, hogy a DVSC-t bekapcsolják ezekbe a körmérkőzésekbe.

A másik teendő esetében a Bocskay megmaradt játékosállományából az az értékek átmentése lenne a DVSC számára. Miután a miniszteri biztos határozata folytán a profi-játékosok, ha visszamatörösrítésüket kérik, azonnal játékgondélyt nyernek, amennyiben megszünt egyesületből lépnek át

újba. Semmi akadályja annak, hogy a DVSC megszerezze a Bocskay legjobb-jait, Mórét, Kristófit, Csokait, Bereczet stb-t és komoly eséllyel induljon meg-erősített gárdájával a körmérkőzésbe. Ezt az esélyt nem szabad Debrecennek kiadni kezéből, mert ellenkező esetben ez a nagy vidéki város esetleg évekig várhat arra, hogy NB-mérkőzéseket láthasson. Az illetékeseknek ösz-sze kell fogni és mindent elkövetni, hogy ez meg ne történjen.

Szabó, Kis és Dudás a Hungária játékosai közül leszerződött a WMFC-hez. A csepeli csapat bombaegyüttes-sel rajtol a bajnokságban. Vidor is a WMFC-vel tárgyal.

Az NB III-ik csoportjában nem találunk egyesületet a megfelelő létszám kialakításához. Ugyanakkor a nagy játékosgárdával rendelkező, fiatal tehetségeket foglalkoztató, anyagilag is megalapozott DVSC II-t nem akarják engedni, hogy induljon a csoportban.

MEGHÍVÓ

A Kiss Testvérek Bőrgyára Rt. 1940 július hó 26-án 14 óra 45 perckor Debrecenben a társaság irodahelyiségében (Vágóhid-utca 3. szám alatt), tartja 1939. évi rendes közgyűlést, amelyre a tisztelt részvényeseket ezúton hívja meg a igazgatóság. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1939. üzletéről. 2. Az 1939. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és határozathozatal az igazgatóság és a felügyelőbizottságnak adandó felmentvény tárgyában. 3. Az igazgatóság tagok választása. 4. Felügyelőbizottsági tagok választása és azok tiszteletdíjának megállapítása. 5. Esetleges indítványok. — Figyelmeztetés: A zárszámadások és azok mellékletei a társaság irodahelyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Azon részvényesek, akik szavazati jogokkal élni óhajtanak, kötelesek részvényeiket 4 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál letétbe helyezni.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZAST nyer férfi

Fiatal jó munkás fodrászegéd felvétetik, ifj. Ember, Hatvan ucca 61. szám alatt. 650

Sütődébe kifutó azonnalra felvétetik, Mester ucca 39. sz. 635

Kifutó felvétetik, Mezena ucca 1. 626

Jómunkás fodrászegédet azonnali belépésre felvesz Mátyus fodrász, H. Böszörmény Kossuth ucca. 8. 603

Huskihordó kocsist megvételre keresek, Csapó ucca 14 hentesüzlet. 618

Bentkosztos kocsist keresek Honvédtemető u. 6. szám. 538 vv.

Hajdúhadházi Hangya Szövetkezet vendégének vezetésére azonnali belépésre szaklép-zett, ezer pengő készpénz-advéddal rendelkező vendégülkezelőt keres. Javadalma havi 30 pengő készpénz, öt százalékos forgalmi jutalék, a konyha teljes bőveletme és lakás. Ajánlatok a Hajdúhadházi Hangya Szövetkezet címére küldendők. Öntölkésesen vagy szóbeliesen bemutatkozás kívánatos. 634

Cipész munkások gyerekek flexmunkára felvétetnek, Nagy Gábor Kurucz ucca 56. 1237

Kocsis, egy ló mellé, bentkosztra, jó bizonyítvánnyal idősebb ember, vagy hadirokkant felvétetik, Gyarmathynál — Rákóczi ucca 11. 611 vv.

ALKALMAZAST keres férfi

Elmennék aratára felügyelőnek, vagy mázsálónak. Dékán Sámuel, nyug. tanár, Sáránd 597

Ór... elmenne jobb családdhoz, katonanyugdíjas, 50 P havi fizetésért Mórcaz ucca 12. 639

ALKALMAZAST nyer nő

Ügyes segédlányt női ruhaszalonba felveszek Róth Magda, Szent Anna ucca 29. 633

Közeli tanyára keresek középkorú, minden házi munkát végző jobb nőt. Állandó otthonra talál. B. Gy. Postafiók 36. 638

Gazdasszonyt keresek közeli tanyára, aki a baromfi neveléshez fel-tétlen ért. Jelentkezni lehet szombati napon 12 és 1 óra között. József kir. herceg ucca 1 szám Debreczen kiadóhivatalában. 324 vv

Min... nes cselédet, fő-zéshez értőt, jó bizonyítvánnyal, azonnali belépésre keresek, kertli modern lakásba. Cím a kiadóban. 1234 vv.

Hölygfodrászegéd kis asszonyt fodrászegédet magas fizetéssel és tanulót felveszek, Nagy, Baltazár Dezső 14. 1234

Állandóra hölygfodrászlányt keresek, Boczán Sándor, Sas ucca 2. sz. Férfi fodrász felvétetik. 1235

Betjárónót a reggeli órákra keresek. Széchenyi ucca 24. 656

Középkorú mindenés szakácsnót keres elcsjére Berzékine, Piac ucca 38. szám. 647

Szerényigényű özvegy-asszonyt, vagy leányt kiszolgálónak felveszek Fehér holló" vendéglő. 663

Varrodába tanuló lányokat felveszek, Szabó Gabriella, Cegléd ucca 20. szám. 630

AJÁNLAT

Ramminger fodrászmester új telefonszáma: 37-41. sz. Szent Anna ucca 10-12. 1539 7. 25

POLOSKAIRTÁSI váltalat, Varga ucca 10. sz. Szücsék. 1208 11. 15

Zománctűzhelyek szakszerű javítás. Kiegyett samottbetétes kályhák samottozását új köpeny szerelése, Levencsik, — Csabó u. 57. 1228 7 18.

Horgonyi fodrász, Szoboszlói út 4. új telefonszáma: 10-75. 227 8. 9.

Ciánosztasson bizalommal a Csala ciánozó váltalattal, Rákóczi ucca 9. Telefon: 14-27. 1956 x. 3.

Legolcsóbban fest és tisztít, férfi és női ruhákat Welsz, Arany János ucca 29. szám. 1010 vv

Hat pengőért délutáni ruhát, 15 pengőért kaba tot készit „Elit" szalon, Rákóczi u 28. 323 8. 13.

Poloskairtás ciángázal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss Zoltán, Kígyó ucca 5. szám. 1955 x. 3.

Paplanokat pelyhből, vattából, gyapjúból, ócska paplanokat portalanítva készit Nagy Gyula paplanosmester, Sas ucca 2. 1674 7. 28.

Ócska deszka, kemény-szarufák, díofa rönk, s nyárfarönk, lécek, tusok, fűrészpör, Böszörményi út 2. „Turul" fatelepén. 653

Varrógép, kerékpár vétel, csere, kölcsönzés, javítás jótállással. Alkaterék minden géphez. Eisenberger Csapó ucca 101. szám. 645 8. 18.

Cserépkályha vállalatot áthelyeztem Kölcsey ucca 9. szám alá. Átrakásokat szénfűtésre és Hartmüt-rendszere szakszerűen késziték. Új kályhák kaphatók. Mese István kályhás, Debrecen, Kölcsey ucca 9. szám. 636

KERESLET

Kardot, jó állapotban levőt sürgősen megvételre keresek. Cím: a kiadóba kérem leadni. 1234 vv.

TELJES ELLÁTÁS

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária panzióban, szobák napokra és hónapszámra, Ferenc József út 59. telefon: 23-39. 800 vv

Kiadó augusztus elsjére uccal garzon lakás, magános urnak, esetleg teljes ellátással, Timár ucca 26. 646

ELVESZETT

Három darab sáma elveszett. Megtaláló jutalom ellenében adja le, Boldogfalva u. 18. 632

VEGYES

Álló kazán, engedélyes 7 négyzetméter fűtő felület, olcsón eladó. Cím a kiadóban. 270 vv.

Egy fehér pinsi kutyát találtam. Jutalom lené a kiadóba. Nyugat u 28. szám. 621

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Eladó AJS gyátrányu, 750-es oldalkocsis motor kerékpár. Cím a kiadóhivatalban. 1421 vv.

Használt gyermek kerékpárt keresek, Piac u. 8. festékküzet. 642

Eladó egy 350-es Méray motorkerékpár, sürgősen, Malvin ucca 61. 637

KIADÓ LAKÁS két szobás

Mester uccában levő két szobás lakást elcserelelném. Érdeklődni lehet: Kölcsey 19. 628

Kétszobás lakás, mellék helyiségekkel, Piac uccán átadó. Értekezhetni dr Grünberger ügyvédnél. Piac ucca 75. 1234

KIADÓ LAKÁS nagy

Bérbeadó november 1-re Simonyi út 36. sz. alatti 7 szobás villa teljes komforttal. — Értekezni Piac u. 75. I. em. ügyvédi irodában. 1904 v. v.

LAKÁST KERES

Egyszobás, mellékhelyiséges lakást keresek, s cserélek. Ajánlatot szerényen díjazok, azonbanra is. Jánosi ucca 29. szám. 622

Allami tisztviselő keres augusztus elsjére uccai kétszobás, összkomfortos lakást, belterületen, csendes udvarban közeli kertben. Cím a kiadóban. 629

BÜTOROZOTT SZOBA

Egyszobás, konyhas bútorozott lakás, azonnalra kiadó, csak fixfizetésűeknek. Holvédtemető ucca 6. 538 vv.

Kiadó azonnalra parkettás bútorozott nagyobb szoba, külön kisebb, dúsan fáskartú villában, bútor nélkül is, fürdőszoba használat. Portmentes csendes hely. A villamos egy perc. Domokos Lajos ucca 28. szám alatt. 624

Kiadó különbejárátú bútorozott szoba, két személynek is. Grósz Lőrincné, Csapó ucca 19. szám. 641

Fürdőszoba használattal két szoba, (háló, úri), egy, esetleg két úrnak kiadó. Kálvin-tér 11. sz. uccai emelet. 604

Különbejárátú elegáns bútorozott parkettás szoba, külön elő- és fürdőszobával kiadó. „Hella", Csapó ucca 22. 1234

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Üzlethelyiség Batthyány és Szent Anna parkon kiadó. Érdeklődni Kiss cukrászda, Batthyány u 26. szám. 631

BÜTOR

Hálószobák, ebédlők s kombinált szobák, konyhaberendezések, Salamon bútorüzletében. Jóménőség, előnyös árak. Részletre is. Hunyadi u. 2. sz. 935 9. 15

Félfaló, íróasztal, csillárok, rekamié, fotelek, nagymacsi részén s hat hold prima föld az Új-földön, kis tanyával. 150-200 hold kintű föld Nagyhercevesen kisebb tétéleken is. Fenti ingatlanok felől értekezhetni: dr Hódy Béla ügyvédi irodájában. Széchenyi u. 1. 282

„Halász-féle" vendéglő és szálloda azonnal eladó, Magoss György-tér 12. Margitfürdő mellett. 654

ÁTADÓ ÜZLET VENDÉGLŐ

„Halász-féle" vendéglő és szálloda azonnal eladó, Magoss György-tér 12. Margitfürdő mellett. 654

INGÓSÁG ELADÁS

ülőgarnitúrák

eredeti régiék, alighasznált frigepek, s prizmas látsövek, nagyobb méretű perzsaszőnyegek, s Mária Terézia üvegcsillárok igen olcsóért eladók. Ingóságközvetítőben, püspöki palota, telefon: 37-99. vv

Leánder, rózsaszín, fehér virágú, új ládákban olcsón eladó. Honvédtemető ucca 6. 1181 vv

Új fehér tisztí öltöny eladó. Arany János ucca 2. földszint 2. 655

Irodának alkalmas helyiséget, száraz raktárral, belterületen keresek Ajánlatokat „Előnyös" jellegre e lap kiadójába kérek. 1627 vv.

Szép asztalparhelt, s konyhabútor, ablakrolletta, rézfűgőnyrúd, s szőnyeg, Ólomkristály, Arany János ucca 28. sz alatt. 1236

Eladó ügyvédi iroda berendezése, Corpus juris, teljes, Szent Anna ucca -0. dr Nagy ügyvéd. — Megtekinthető 9—1-ig. 625

ELELMISZER ITAL

Barack, nagyon finom, muskatály, nagyszemű befőzéshez kézzel szedve. Poroslay út 73. sz. alatt. 640

TÜZELŐ ANYAGOK

Schwarz Izó tűzfakerekedő új telefonszáma 32-61. raktár: Miklós u. 49. szám. 319 7. 23

Töltgtyuskó, fűrészpör s mindennemű tűzifa szén fűrészpör, „Turul" fatelepén, Böszörményi út 2. szám. 652

ELADÓ HÁZ

Eladó teher- és adómentes, kényelmes családi ház 300 négyszögöl kerttel, Vasvári ucca 20. sz. alatt. 1612 7. 25

Német ucca 23. számú szép családi ház, Nyilas telep fuccáján eladó. 648

Csokonai ucca 29 számú ház, egy három, egy kető, egy egyszobás lakásokkal és istállóval, olcsón eladó. Értekezni: Hüvelyes ucca 6. 644

Belső-óújfalusi házai mat mely áll 3 szoba és minden mellékhelyiségből, gyümölcsös és konyhakerettel eladnám vagy elcserelelném debreceni házzal, vagy földdel. — Cím meg tudható e lap kiadóhivatalánál, egész nap. 620 vv.

Eladó ingatlanok Háromszobás, adómentes ház, Lehel ucca 21. alatt 800 négyszögöl területtel, 12.000 pengőért, 5000 pengő átválalható. Böszörményi úton, Menteleppel szemben, villamos megállónál cca ezer négyszögöl igen jól beajított szőlő és gyümölcsös, értékes telek. Hat hold prima föld a konyhaberendezés, s hat hold prima föld az Új-földön, kis tanyával. 150-200 hold kintű föld Nagyhercevesen kisebb tétéleken is. Fenti ingatlanok felől értekezhetni: dr Hódy Béla ügyvédi irodájában. Széchenyi u. 1. 282

ELADÓ FÖLD

Eladó minden elfogadható árért szőlős és gyümölcsös kert, Lehel ucca 44. szám. 627

ELADÓ ÁLLAT

Négy darab kővér mangalica sertés eladó. Károly József József út 5. portásnál. 651

Szerkesztő: Pálfi József
Kiadó: Szigethy Gyula igazgató
Kiadja az nyomja a NISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Feltöltés nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY